

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemski nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 197.

V Ljubljani, v torek 29. avgusta 1893.

Letnik XXI.

Gorenjske planine v nevarnosti.

Z Gorenjskega koncem avgusta.

I. Planine za kmeta!

„Slovenec“ je v letošnji 163. številki v uvodnem članku „Židovstvo“ pojasnjeval nevarnost, katera nam preti od židov, in ob enem prav krepko spodbujal k reakciji proti razširjevanju tega pogubnega rodu po naši lepi domovini. Med drugim omenjal je tudi nakupovanje gozdov in celih planin na Gorenjskem po — židu. Ker sem prepričan, da o tej stvari še niste dobili nobenega natančnejega poročila, da bodo natančnejši podatki o tej židovski spekulaciji zanimali Vas in mnogo rodoljubov, da pride vsa stvar vendar malo bolj med svet, in ker upam, da se bo ukrenilo še kaj koristnega in otelo, ako, kar se bojim, ne bode že prepozno, smatral sem za sveto dolžnost, poročati Vašemu cenjenemu listu svoja natančnejša opazovanja te prikazni. Žal, prav žal, da nisem imel prilike, od prvega začetka opazovati in zasledovati razvoj tega nakupovanja in raznih manipulacij z njim; zjedini bi se bili mnogo popred proti židu in ne bilo bi se mu morda posrečilo nakupiti tako velikanskega posestva.

Opisati hočem najpred pomen in vrednost planin za gorenjskega kmeta, ko jih je imel še sam v lasti (razmere pred nakupovanjem), ko one še niso videle in poznale krivih nosov; potem nakupovanje in silno spremembo po nakupovanju. Če se mi to dvoje posreči, bodo se lahko uvidele dobre (?) in slabe posledice tega židovskega napredka brez posebnega komentara. Sklepali bodemo tudi po analogiji prav lahko na še bolj žalostno prihodnost.

Radosti poskakuje človeku srce, ko se ozre proti ljubljanim gorenjskim planinam, proti lepim, večidel zelenoobraščenim Karavankam; kako si želi orlovih perutih, da bi kakor ptica poletel tje gori na višave, tje gori na veličastne planine! In kako tudi ne? Saj se na njih vedno razvedri; saj mu čisti in sveži gorski zrak popravi zdravje in ga okrepeča. Zabave očesu, krepila telesu, hladila duši, poezije srečo je v planinah na izobilje. In poleg tega še mleko in maslinjek! To tečno hrano, dobro zdravilo za lačen želodec, ti pripravlja gori pošteni pridni majer ali majerica. Kako se ti smehlja srce, ko mu zreš v njegov pošten obraz, v njegovo bistro oko, iz katerega odseva zvestoba, ne pa nevoščljivost in druge strasti; on je še nepokvarjen, krepak sin slovenskih planin. Kako ginljiva je pesem teh gorskih prebivalcev; pesem, katera seveda ni ubrana po sekiricah, pa vendar izraža čute našega naroda in ravno zaradi tega sega bolj do srca! Kako mogočno razlega se po planini ovčarjev rog, kako po domače pojo zvoncei ovnov in juncev; kako po domače glasi se mukanje govede, razgetanje konj in meketanje mnogobrojnih čred, katere vse so prišle iz ravnine v tako ogromnem številu, da se v poletju tu gori pasó in si tako dobé potrebnega živeža!

Bivanje na planinah človeka ozdravi in oveseli — saj so nam dokaz krepki gorski sinovi, ki se po svoji moči toliko odlikujejo od bratov v ravnini. — A tudi živini se pozna orjaški vpliv planin na njeno naravo. In res! Očividno je velika nski razloček med živino, ki se pase na planinah in ono, ki biva po ravnini v zaduhlih in navadno zelo nesnažnih hlevih in ki se čisto pase na močvirnih pašnikih. Zakaj neki?

Paša je za živino mnogo bolj naravna, nedo krmenje v hlevih. Nikoli nimajo krave toliko

mleka, nikoli ni živina tako zdrava in lepa, kakor ob času, ko se po dobrih pašnikih pase. Dobri pašniki pa niso močvirnati travniki, ampak oni, po katerih raste gosta in dobra trava in kateri imajo zdravo tekočo vodo, ne pa stoječih mlakuž, v katerih je polno nesnage in mrgoli različnih golazni. Dober pašnik mora imeti tudi dovolj košatih dreves, da živini ne škoduje ni dež, ni prehuda vročina, ni hud veter.

Živina se tudi ne sme pasti po vsem pašniku, ampak je dobro, če se ta v več delov razdeli in se po teh po vrsti pase. Tako trava na enem delu zopet poraste, ko pride na vrsto. Vse te pogoje imajo le planinski pašniki. Četrtnina planinske trave toliko zaleže živini, kakor štirikrattoliko klaje v hlevu ali z navadnega pašnika. To potrjuje skušnja.

Hkratu je pa meso živine, ki se je pasla v planinah, neprimerno okusnejše, nego-li drugje. Loško meso uprav zato slovi daleč na okoli. To so dejstva, katerih ne more nobeden utajiti.

Zato je pa poleg pesniškega tudi gospodarsko veselje in zabava, gledati v jeseni iz planin se vračajočo živino. In koliko dražje se lahko tako blago prodá!

Če število govedí vzamemo v poštev, prepričamo se, da kmet mnogo več domačih živalij redí, ako jih more čez poletje v planino dati. Vprašaj gorenjskega kmeta, v čem ima najboljše dohodke, in rekel ti bode: „Le v živinoreji in lesu!“ — ker platnarstvo je zamrlo, žita se pa še za domačo potrebo ne pridela; cele vasi dobiš, ki morajo spomladí živež kupovati. Pa tudi živinoreja bi ne nesla mnogo, ako bi ne šlo čez poletje dve tretjini živine v planine, kajti domá bi mogel rediti najmanj četrtnino, če ne tretjino živine manj.

Premožen kmet se je izrazil: „Imam poleg planine zeló dobro posestvo, toda če bi zapisaval vse troške in dohodke, prepričal bi se, da bi bili dohodki brez planine razmerno mnogo manjši. Imam jo skupno s tremi posestniki, in vsi vzdržujemo čez poletje dva majerja; ker pa je moj del precéj velik, smem poleg svoje živine tudi precéj tuje v planino vzeti. Veliko manj je za planino troškov in primeroma veliko več dohodkov, nego za posestva na ravnem, kajti davek ni velik, in tudi les je zeló lep. Nasprotno je pa posestvo z velikim davkom obloženo, delavcev že kar več ni dobiti, ker vse hiti v te vražje tovarne v Tržič.“

V pojasnilo bodi povedano, da planine niso last samo Rovtarjev, ampak tudi kmetov po ravnini. Po cele vasi ali srenje imajo ondi svoje pašnike, pa ne vsak svojega, ampak zemlja je skupna, nerazdeljena last, posamezniki imajo le pravico, gotovo število govedí, kónj ali ovac v planini pasti. Le to pravico morejo prodati, ne pa zemlje.

Celo tako planino pa vzdržujejo po dva ali trije majerji ali majerice, ki pasejo živino, delajo maslo in sir.

Pa tudi posamezni posestniki imajo ondi obširno zemljo. V te planine vzamejo tudi živino onih kmetovalcev, ki nimajo svojih planin. Ti so plačevali od glave dosedaj le po 2 gld.

Mnogo zemlje imela je v lasti kranjska obrtna družba: tudi tukaj se je smelo pasti in Rovtarji so smeli celó les sekati in

ogljje žgati, toda s tem pogojem, da so je prodali fužinam kranjske obrtne družbe.

To bi bile na kratko označene ugodne razmere, katere so vladale do sedaj v planinah nad Tržičem. Po pravici moremo imenovati planine žitnico gorenjskega kmeta. Njim se ima Gorenjec v prvi vrsti zahvaliti, da živi v večjem blagostanju, kot njegov brat Dolenjec in Notranjec, kajti le planine omogočujejo tako bujno cvetočo živinorejo. Res, ni si lahko misliti ugodnejših razmer za živinorejo.

Tako je cvetela živinoreja v Karavankah menda od takrat, ko so se Slovenci na njih naselili, — tako je cvetela tudi še pred nedavnim časom.

(Dalje sledi.)

Volilni shod.

Iz Novega Mesta.

V soboto 26. t. m., zvečer ob 7. uri, je sklical poslanec Šuklje volilni shod v Novem Mestu na Brunnerjevem vrtu. Sešlo se je kakih 70 oseb, večinoma uradniki, a le malo meščanov. Poročal je g. poslanec o dolenjskih cestah in o svojem delovanju v deželnem in državnem zboru.

Prizadeval si je vedno za državne ceste, ker se s tem komunikacija lepše razvija, kar je gotovo deželi v prosoh. Omenjal je cesto, katero so nameravali speljati z novomeškega kolodvora za Krko pod mestnim Bregom v Kandijo, za katero pa se meščani ne morejo ogrevati, ker bi v tem slučaju mesto ostalo nekako na strani in bi Kandija vse na-se potegnila. Narediti se mora čez Krko v Kandijo nov most, a tako, da se izogne velikemu klancu, ki je na obeh konceh sedanjega mostu. Gosp. poslanec je izjavil, da po njegovem načrtu naj bi šla dolenjska železnica iz Novega Mesta naravnost čez Gorjance na Belokranjsko in dalje, ne pa iz Straže. Povedal je, da se g. deželni predsednik jako zanima za te ceste in da bo ta podjetja rad pospeševal deželi v blagor.

Skoro povsod na Dolenjskem manjka zdrave pitne vode; ta nedostatek je zlasti v Novem Mestu posebno občutljiv. Temu se mora opomoči. Potrebščina v to svrhu je nekako 600.000 gld. Vprašanje je le, od kod naj se vzame ta ogromna svota! Ako dá dežela 200.000 gld., kje naj se vzame drugo? Naj li dajo občine, ki so z davčnimi dokladami že itak preobložene?

Gosp. poslanec méni, da preskrbovanje zdrave pitne vode ni toliko dolžnost občine, temveč veliko bolj dolžnost države. Vlada je dala preiskovati studence na Gorjancih, ki se vsi dajo napeljati v mesto. Stalo bi to kakih 70.000 gld. Država naj bi dala polovico te svote, dežela 30 odstotkov in interesenti le 14.000 gld. To bi mesto splačalo v 25 letih tako, da bi se plačalo vsako leto po 850—900 gld., kar bi primeroma ne bilo prehudo. Finančni minister, pri katerem je bil g. poslanec, obljubil je že v to svrhu izdatno svoto. S trebanjskim gosp. poslancem je bil Šuklje pri poljedelskem ministru, ki se jednako živo zanima za dolenjske vodovodne naprave, katere je pripravljen pospeševati. Gospod poslanec Šuklje hoče tudi v budgetnem odseku staviti določene načrte. Ako Bog dá, bo ob letu že kaj določenega v tej stvari. „Na Dunaju so nam naklonjeni,“ tako nadaljuje g. poslanec. „deželna vlada nas tudi podpira, mesto se tudi hoče žrtvovati, torej naj tudi deželni odbor stori svojo dolžnost. Dr. Papež ne sme predolgo počivati na govorniških lavorikah novomeških; nekoliko ognjevitosti naj pokaže tudi

v tem oziru. (Klici: Dobro!) Nadejam se, da pokaže toliko gorečnosti i v tej stvari, kakor tukaj na shodu. (Nekdo: „Dela naj!“)

Potem je g. poslanec prešel na nekatera dnevna vprašanja. Nasproti poslancu V. Pfeiferju, ki je v državnem zboru znano vinsko klavzulo imenoval „trtno uš št. II.“, dokazuje g. Suklje, da italijansko vino ne pritiska toliko na naše, kakor si morda kdo misli. To utemeljuje z nekaterimi statističnimi podatki. „Pomisli ti je treba,“ govori med drugim, „da dolenska stran sedaj za dobro tretjino, morda celo polovico manj vina prideluje, kakor nekdanj. Od kod naj se pomaga temu nedostatku, ako ne s tujim vinom? Ali se sme trditi, da je italijansko vino spravilo ob ceno dolensko vino? Meni se zdi, da imajo oni prav, ki trde, da je italijansko vino še le pokazalo, kake prednosti ima dolensko vino. Ni se nam bati italijanskega vina, ako imamo le dovolj domačega. Ko bi trtna uš št. I. bila tako prizanesljiva, kakor št. II., bilo bi dobro za Dolenjce.“

Nadaljuje tako nekako: „Neki skušen politik je rekel: Vera, ljubezen in valuta spravi človeka ob pamet. Ako je g. Pfeifer sodil, da mora govoriti o valuti, moral bi pomisliti, da je tu katoliški shod. Čudim se, da g. Povše ni nekoliko popravil, kar je g. Pfeifer preveč povedal. Pfeifer je rekel, da smo v valuti napravili par sto milijonov dolga. Kmetu, ki to sliši, se ježi koža in misli, da je vse to že žid povžil. Prijaviti hočem dotične številke. Porabili smo le nekako sto milijonov, ne pa še jedenkrat toliko. Mi smo bili pri valuti za to, da se državni dolgovi znižajo, da se skrčijo obresti državnih dolgov.“ — Gledé dohodninskega davka hoče gospod poslanec sklicati poseben shod volilcev.

Nato jame razpravljati položaj na Kranjskem. Govori nekako tako-le:

„Mogočno se povzdiga ona stranka, ki ima glasilo v „Slovenec“ in „Rimskem Katoliku“. Ta je dobro organizirana. Vprizorila je tukaj v mestu svoj shod. Listi ga slavé kot lep manifest one stranke. Ko bi bil jaz zraven, čutil bi se primorane, da bi ugovarjal tej ali oni stvari. Zá-se se ne morem strinjati s „Slovenčev“ stranko. Strinjam pa se z napredno idejo; od nje ne odstopim. — Ne ugajajo mi politični Hermofroditi, oni, ki so bili voljeni na podlagi mladoslovenske stranke, pa sedaj razpečavajo po deželi svoje govore in govorečke. — Verski čut in klerikalizem sta dva različna pojma. Verski čut je poročstvo narodne boljše bodočnosti. Duhovski stan je imeniten faktor, ki ima nalogo, da širi omiko in moralnost. Klanjam se verskemu čutu. Toda absolutno nadvlado v vseh krogih javnega življenja, katero si hoče priboriti ona stranka, to pa odklanjam kakor od sebe, tako od onih. To bi bila nesreča za deželo.“

„Slovenčeva“ stranka ima namreč na Kranjskem premalo duševne sile, da bi vzela vladno roko. Saj ste jih zadnjič videli. Govorili so, kakor bi imeli v žepu recept za boljšo bodočnost. Razven jednega so bili vsi že stari politiki-poslanci. S čim pa ste se že kot poslanci doslej skazali?

Jednega mi nihče ne more očitati: da ljubim narod in domovino. Bog varuj deželo našo, da pride ta stranka do onega absolutnega gospodarstva, po katerem hrepeni. Tega ne želim. Je nekoliko nevarnosti, ako se mi ne ojačimo.

Razkol je tu! Obžalujem to, a jaz sem nedolžen pri tem. Čemu je to prišlo? To je naredila le strast. Pri nas imamo le nekak plagijat velikih razmer drugih narodov. Dva čutila sta vtisnjena globoko v srca vsega slovenskega naroda: čut avstrijsko-dinastičen in verski. Nobeden mu tega ne bo izdrl iz srca. Čemu nestrpnost in prenapetost? Čemu torej druge šole? Nobeden ne more očitati, da je naša šola versko-indiferentna. To so povzeli le po razmerah drugih dežel. Drugod je pač to resnično, a pri nas je ta trditev neistinita. S tem se stavijo zapreke narodni izomiki in se bega narod.

Pridejo resni časi za Slovence, huda ura! Narodni boj ob periferiji je vedno hujski! Treba je skupnega delovanja. Sedaj pa le na to mislimo, kako bi jeden to podrl, kar drugi, sorodnega mišljenja, naredi. Nikoli niso bili Slovenci tako razpršeni, kakor sedaj. Tiščé se naprej možaki, ki imajo zaslugo le v tem, da versko gorečnost hlinijo. (Dobro!) Nevesel je ta položaj, a preboleti ga moramo. Vstrajajmo pri naših načelih! Upajmo, da prodre ta misel, da tako ne sme več dalje iti, da treba skupnega delovanja!

Pride čas, da se strezne narod, da uvidi, da treba prizanesljivosti, in da je posvetno razumništv

faktor, brez katerega ni moč narodu shajati.“ — (Tako je!)

Nato začne govoriti g. poslanec o državnoborskih razmerah tako nekako:

„Zgubili smo veselje do skupnega delovanja. Vlada nima večine. Sedaj ni mogoče večine spraviti vkupe; tudi slučajne večine ni. Mladočehi so zoper vsako vladno predlogo. Taaffeju se bo morda še posrečilo, da spravi skupaj letošnji proračun. Naplačno je, da pišejo, da se more vladati brez večine. Dolgo ne more iti, da se ustavi vse. Prevrat je blizu. Jaz želim, da se ustavi narodna borba. V slovenskem interesu je, da se zvrši jedenkrat neki odločen zakon gledé narodnosti. Doslej nam ni noben paragraf dober.“

Slovenski poslanci naj premotrujejo vsak predlog, naj pride od katerekoli strani. Ako ne pojde drugače, Slovincem ne ostane drugega, nego borbo nadaljevati.

Splošno volilno pravico hočejo Mladočehi in socialna moč, ki vedno bolj narašča. Tudi mi se moramo v tej stvari odločiti. Ta volilni red je zoper nas. Za splošno volilno pravico se jaz vsaj sedaj še ne ogrevam. To za nas še ni tako važno, ker nimamo še omikanih delavcev in ker ne smemo pustiti zaveznikov v Hohenwartovem klubu na cedilu. Zahtevajmo pomnoženje poslancev zlasti na južnem Štajerskem, na Koroškem pa razdelitev okrajev tako, da bo Slovincem v prid.

Dosti je rodoljubov, ki bi me radi s silo potisnili v mladočehski ali jugoslovanski tabor. Za danes tega še nočem storiti. Jaz se ne bojim opozicije, moj temperament me sili v njo. V malo mesecih bomo morda morali že to storiti. A premislimo vse dobro, da si ohranimo lojalni ugled. Ali ste zadovoljni z menoj?“

(Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 29. avgusta.

Dr. Julij Gregr. „Hlas Naroda“ je objavil te dni pismo dr. Julija Gregra na dr. Trojana, v katerem dr. Gregr močno proslavlja starega parlamentarca, naposled ga prosi, da bi šel prosit za nekega njegovega prijatelja v pravosodno ministerstvo, da mu podelé razpisano notarsko mesto. To pismo je pisal tisti Gregr, ki je opetovano se izrekel proti vsakemu moledovanju pri vladi. „Narodni Lisicy“ seveda skušajo pomen stvari pomanjšati in vse drugače zasukati. Po naših mislih pa pri svojih somišljenikih dr. Gregr tudi zaradi tega ne bode zgubil zaupanja, ker potrebujejo podpore njegovega lista in imajo najbrž tudi drugi take grehe na sebi. Narod pa ne ume pomena tacih stvari in se mu morda zdé premalenkostne. Zato bode najbrž še nekaj časa dr. Gregr ohranil svojo veljavo. Seveda vedno ne bode šlo, ker naposled bode ljudstvo le hotelo videti, kake vspehe ima pokazati mladočehska politika. Če v jedni legislativni dóbi nič ne dosežejo, jim morda narod še odpusti, v dveh legislativnih dóbah pa to javalne pojde.

Plenerjeva zmernost in Taaffejeva politika. Nekateri staročehski politiki sodijo, da Pleuer ni le iz strahu pred opozicijo v Hebu tako zmerno govoril. On dobro vé, da njegova stranka ne pride na krmilo. Zato pa gleda, da tudi kaka druga ne pride, ali pa kaj ne doseže. Posebno mu je na tem, da se na Češkem ne izvede popolna enakopravnost in da na Moravskem in v Sleziji ostanejo sedanje žalostne razmere. To se tudi zgodi, dokler Mladočehi ne popusté sedanje politike, in levičarji z upornostjo grofa Taaffeja ne prisilijo, da proti njim ne poišče trdne večine. Ministerski predsednik za trdno večino ne mara, ker vé, da bi ne glasovala samo za vladno, temveč tudi kaj za-se zahtevala. Grof Taaffe pa ne mara nobeni stranki ničesa dovoliti, posebno ne Slovanom. Jezikovni predlog bi morda utegnil pripraviti Mladočehi, da se pridružijo desnici, ali ta predlog morda niti v plenumu na vrsto ne pride. Zjedinjena levica ga stavi tudi le zaradi tega, da pokaže, da zná braniti nemške koristi in se tako zavaruje nekako proti očitantjem nemških nacionalcov. Predlog bode pa najbrž že v odseku pokopan. Plenerju tudi ni toliko na tem, da bi se vsprejel, dosegel bode svoj namen, ko bode le pokazal, da se je odločno potegoval za nemštvo.

Gospodarske razmere v Italiji. Neki časopis je zadnje dni prinesel dopis iz Rima, v katerem razpravlja gospodarske razmere v Italiji. Dopisnik, ki je sam Italijan, pozna gospodarske raz-

mere v svoji domovini. On piše, da povsod znajo izkoriščati marljivost in treznost italijanskega delavca, le italijanski državniki ne razumijo izkoristiti dobrih lastnosti italijanskega delavca. V Italiji je še dovolj dela, če se boče zagotoviti gospodarska bodočnost. Na milijone hektarev neobdelane zemlje je treba še zboljšati, in če se to delo izvrši, pa ne bode treba Italijanom iskati kruha na tujem. Za take koristne stvari Italija nema denarja. Mnogo milijonov se dá pa za povečanje vojske in mornarice, nepotrebne železnice in korupcijo. Tisti ljudje, ki takoj vidijo razžaljenje Italije, če kak afriški glavar stopi kakemu Italijanu na prste ali dovolj spoštljivo ne pozdravi italijanske zastave, se ne sramujejo, da se leto za letom izseljuje na tisoče Italijanov, da ni treba beračiti in stradati doma. Sedanja vlada je po svojem petnajstmesečnem vladanju tudi pokazala, da stvari ne razume in zatorej od nje ni pričakovati, da bi kaj storila v zboljšanje gospodarskega stanja.

Pomiloščenje političnih zločincev bode jedna prvih stvari, s katerimi se bode pečala nova francoska zbornica. Od pomiloščenja ne bodeta izključena niti Rochefort in Dillon. S pomiloščenjem teh dveh bodo tako rekoč izbrisani poslednji sledovi boulangizma. V zbornici boulangisti, ki so se prelevili v revizioniste, tako ne bodo imeli posebnega vpliva, ker jih je premalo in baš prve glave te stranke niso imele sreče pri volitvah.

Francija in Italija. Manjši pretepi mej italijanskimi in francoskimi delavci bili so v več krajih na Francoskem. Zaradi razdraženosti francoskega prebivalstva proti Italijanom že italijanski delavci odhajajo s Francoskega.

Irska samouprava. Hitreje nego zbornica poslancev reši gorenja zbornica angleška irsko predlogo. Dne 4. septembra bode prvo branje in takoj drugi dan drugo branje, katero se konča nekako dne 8. septembra. Vojvoda Devoushirski bode predlagal, da se predloga odkloni. Svoj predlog bode utemeljeval s tem, da je predloga slaba v svoji osnovni misli in v podrobnostih, da se v dolnji zbornici ni dovolj temeljito pretresla in da se ne vé, če se z njo strinja večina angleškega naroda. Iz poslednjega vzroka se mora parlament razpustiti, da narod ima priliko izraziti svoje mnenje. Ta predlog bode gotovo tudi vsprejet in vlada bode potem morala razpustiti zbornico poslancev. Če dobi večino pri novih volitvah, se bode stvar hitro rešila. Opozicija ne bode v dolnji zbornici več se toliko ustavljala, če bode videla, da ima vlada večino naroda za seboj, gospodarska zbornica bode pa drugokrat brez velikega ugovaranja pritrdila. Lordje se bojé, da bi gorenje zbornice ne odpravili, če bi delali še potem situosti, zato se bodo pa rajši udali.

Slavnost na Koprivniku.

Z Gorenjskega, dne 28. avg. 1893.

Kar Koprivnik stoji, ni še videl skupaj toliko ljudij, kakor se jih je zbralo 14. nedeljo po binkošti, dne 27. avgusta 1893, ko se je obhajala 100letnica ustanovitve ondote duhovnije in njenega prvega duhovnega očeta Valentina Vodnika. Da ni prejšnji večer in po noči deževalo, zbralo bi se jih bilo brez dvoma še več. Vendar pa je bilo vreme v nedeljo zelo ugodno, ne solčno, ne deževno, tako, da so poslušalei brez težave lahko zunaj cerkve stali ali po bližnjem hribčku sedeli in govornika poslušali. Ker bi mala cerkev ne bila mogla še polovico zbranih sprejeti, je bil zunaj pokopališča med cerkvijo in župniščem narejen prav ličen in pripraven, s smrečjem obit govorniški oder. Pred glavnimi vratmi na pokopališče in cerkev stal je lepo okinčan slavolok. Iz zvonikovih lin, raz župnišča in z nad visokih drogov vihrale so večje in manjše zastave, ob glavnih potih postavljeni so bili mlaji in tudi nekatere hiše, posebno gostilna pri Korošcu odlikovale so se z zastavami.

Vso to skupino pa je oživljevala množica praznično oblečenih domačinov in od vseh krajev došlih gostov, kmetskih in gosposkih, ki so v posameznih gručah stali okolu cerkve ali posedali po griču zraven župnišča. Tu je stala zraven korenjaškega Bohinca v visokih škornjih mestna gospodična s solčnikom v roki; tam si zopet videl nekaj hribolazcev z dolgimi palicami; pazniki slavnostni, potem pevci društva „Slavca“ iz Ljubljane in zastopniki bralnega društva iz Gorij nosili so znake svojih društev v trobojnicah pripete na prsih. Poslanci bralnega društva iz Zeleznikov prišli so brez znamenj. Vmes pa so bili razdeljeni duhovniki in

bogosloveci, učitelji in dijaki. To neznano mično in pisano sestavljeno skupino fotografiral je znani Lergertporer med Levčevem govorom; po dovršeni slavnosti pa najodličnejše goste v posebni skupini, razstavljene okoli domačega duhovnika g. Pajerja. Od odličnih oseb smo videli pri slavnosti g. državnega in deželnega poslanca Pfeiferja s soprogo, vdovo ranjega dr. Zarnika, gimnazijskega vodjo g. Wiesthalerja, profesorja Borštunarja, šol. nadzornika Žumra in njegovega brata župana gorjanskega itd.

Slavnost vršila se je natančno po napovedanem vsporedu. Ob pol enajstih je stopil na oder gorjanski župnik č. g. Ažman, ki je v poljudni besedi in z velikim navdušenjem razlagal pomen 100letnice koprivniške župnije in njenega prvega duhovnega očeta, slavnega Valentina Vodnika.* Po dovršenem cerkvenem govoru je bilo darovanje za cerkev, katerega se je tudi mnogo gostov udeležilo. Pri slovesni sv. maši odgovarjali so ljubljanski pevci. Po cerkvenem opravilu zapoje pevci pred župniščem znano pesem: „Pozdravljam te gorenjska stran“ in potem stopi na oder c. kr. profesor na realki in okrajni šolski nadzornik g. Levec, ki v svojem zelo jedrnatem in primernem govoru slavi Vodnika kot prvega pisatelja in pesnika slovenskega. Govornik nariše v kratkih potezah životopis Vodnikov in z veliko spretnostjo popisuje njegovo nesebično ljubezen do slovenskega naroda, njegovo vsestransko in za tiste čase nenavadno izobraženje, njegov blag in jeklen značaj, katerega nobena sila ni mogla upogniti. In ko slednjič govornik zakliče, da temu blagemu možu, prvemu pesniku in pisatelju slovenskemu, prvemu koprivniškemu duhovnemu pastirju odkrivamo spomenik — pade zagrinjalo, plošča se prikaže, vsi navzoči trikrat zakličejo: Slava! in z gričev, ki obdajajo koprivniški kotel, se oglasé možnarji, da se gromovito razlega po bohinjskih dolinah in bregovih! To je bil slovesen trenotek, kakoršnih je le malo v življenju narodovem in ki vsem navzočim vedno ostane v spominu! Bog zna, če se leta 1919, ko bo stoletnica Vodnikove smrti, ne priredi enaku slavnosti na Koprivniku?

Napis na plošči se glasi:

1793 1893

Spominu stoletnega godu koprivniške fare in njenega prvega duhovnega očeta

Valentina Vodnika

postavili častilci Vodnikovi.

Rodila Te Sava, ljubljansko polje,
Navdale Triglava — Te snežne kope.

*) Govor bodemo o priliki priobčili.

Cerkveni letopis.

Lurška Mati Božja.

Iz Zalega Loga: Dne 24. avgusta, ravno na sv. Jerneja dan zjutraj smo dobili v znamenje pod suško cerkev, kjer izvirata dva bistra studenca, prelepo lurško Mater Božjo. Izdelal jo je Jožef Groselj, kipar v Selcih iz mavca prav lepo in po nizki ceni, za kar smo mu vsi hvaležni. Podoba je bila več dnij v Železnikih v razgled izpostavljena. Vsled tega so se ljudje zelo vneli za njo in so sklenili na svoje stroške jo slovesno v Sušo jo prenesti in v znamenje postaviti, kar se je tudi zgodilo. Ob 1/2. uri zjutraj so jo vzdignili in lepo ozaljšano so jo nesla dekleta na pripravni nosilnici. Spremljevale so jo belooblečene učenke z gorečimi svečicami v rokah in obilno ljudstva v lepem sprevedu s križem, zastavami med molitvijo, lepem petjem in mogočnem streljanjem topičev. Pričakovali so jih farani iz Zalega Loga pred suško potjo in od tam so spremili Mater Božjo vsi skupaj do cerkve v Suši. Opravljale sta se dve maši, med katerema se je lepo pelo. Po opravljenih sv. mašah se zopet slovesno premika spreved s častiljivo podobo proti znamenju, katero je bilo prav lepo ozaljšano z venei, zastavami, z gorečimi svečami in lepim napisom: „Brez madeža spočeta.“ Ozaljšano je bilo tudi z zelenjem, kar so vse dobrotne roke brezplačno naredile. Potem je bila podoba posvečena, na to so bile pete litanije in končalo se je z lepim petjem Mariji v slovo. V znamenje je prav lepo narejena kamenita jama iz lahkega, ozaljšana z zelenim beršlino, v katero se prav lepo poda lurška Mati Božja. Zaprta je z lepo izdelanimi železnimi vraticami, katere se dajo dobro zakleniti. Pred podobo visi prelepa svetilnica, katero je darovala neznaná dobrotna roka, kateri naj Bog poplača. Nečem imenovati dobrotnikov, kateri so k tej slovesnosti obilno pripomogli.

ker vem, da jim je ljubše, če skriti ostanejo, saj Mati Božja dobro vé za nje, ona jim bo njih gorečnost in trud za njeno čast obilno poplačala. Današnji dan pa ostane vsem, kateri so se slovesnosti udeležili, vedno v veselem spominu.

Petdesetletnica sv. Detinstva.

Leta 1843 ustanovil se je v Franciji za blagor mladiue goreči škof Forbin sv. Detinstvo. Letos l. 1893 je tedaj petdesetletnica. Koliko dobrega je društvo učinilo, kdo bi mogel natančno izkazati? Sv. Oče povodom svojega jubileja spomnili so se milostno petdesetletnice sv. Detinstva ter potrdili začetkom letošnjega leta vse začasno podeljene pravice sv. Detinstva za večno — „in perpetuum“. — Zanimiv je kratek pregled delovanja sv. Detinstva dosihdob. V teku 50 let zbralo je sv. Detinstvo v prid nesrečnim poganskim otrokom okroglih 83.000.000 fr. ali primeroma 40.000.000 gld. — Krščenih je bilo okolu 12.000.000 poganskih otrok. Vsako leto redilo se jih je in vzgojevalo povprečno v 5000 hišah 150.000 otrok. Lansko leto znašali so dohodki 3.593.207 fr. ali čez 1 1/2 milijon gld. Orjaška je svetovna požrtvovalna ljubezen za nesrečne poganske otroke. Da bi si pridobilo sv. Detinstvo tudi na Slovenskem vedno več prijateljev, je želja slehernega mladinsoljuba. Bog blagoslovi!

Družbe sv. Cirila in Metoda

redna VIII. velika skupščina dne 26. julija 1893
v Sežani na Krasu.

XV.

Z ozirom na svoje delovanje je vodstvo, katero danes osmič nespremenjenih nazorov poklada račun pred Vami, čč. zborovalci, onega prepričanja, ki ga je slavni Jan Kollar davno že izrazil z besedami: „Deluj vsa kdo marljivo na narodnem polju; pota so lahko različna, a volja bodi nam vsem jednaka!“ (Pritrjevanje!)

Istotako je izrazil — kar ne škoduje, da si i mi dobro zapamtimo — glasoviti Deak, ogrski državnik, drugo resnico z besedami: „Tudi mene marsikaj žalosti, tudi jaz ne morem vsega pozabiti; ali moja ljubezen do domovine je večja, kakor nasprotstvo proti mojim zopernikom“. (Izvrstno!)

Odvzimo, rojaki, ves pesimizem, kakor bi bilo vse naše prizadevanje napram tako mnogoštevilnim nasprotnikom sosednih nam narodov zastoj, družimo se katoliški Slovenci — kar nas je — kakor Slovenci-bratje, in spolnilo se bo, kar pesnik zagotavlja:

„Kjer Slovencev moč se v jedno stika,
Pade sila še tako velika.“

(Tu je sledilo viharno, dolgotrajno odobravanje, živio- in slavaklici, ploskanje, kakor še nobenkrat doslej; v obče se je sodilo, da je to srčna ovacija družbinemu vodstvu.)

Prvomestnik omenja, da je letos poročilo našelo dokaj družbenikov, ki jih je nam in slovenskemu narodu prezgodaj odvzela nemila smrt, pozove skupščinarje, da blagovolé v znak sožalja vstati, kar se je zgodilo s slava-klici odličnim pokojnikom.

Na to povpraša zborovalce, da-li želi kdo besede k tajništvemu poročilu? Zastopnik Blaž Grča, župnik šempaski, omenja v kratkih pa jedrnatih besedah, da so se skupščinarji prepričali iz vodstvenega izvestja, kako previdno je glavni odbor pospeševal družbine namene, da je njegovo delovanje res plodonosno za katoliško-slovensko šolstvo in da morajo biti osobito še tajniku za njegovo požrtvovalnost hvaležni. „Vneti bi se morali — vsklikne — vsaj danes za družbo, če bi že poprej ne bili vneti in bi že prej ne bili zanjo delovali“. Zato méni, da v zmislu slavne skupščine govori, ako nasvetuje družbinemu vodstvu — in imenom a še tajniku — naše priznanje in toplo zahvalo. — Po kratkih opazkah zastopnikov Ivana Hribarja in dr. Mat. Pretner-ja se mej „dobro- in živio-klici“ potrdi nasvet župnika Grče.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 29. avgusta.

(Politična pretkanost.) Neki imeniten gospod v Kočevju, kateri je že pri zadnjih volitvah poskušal svoje srečo, se — tako se nam poroča — že zdaj močno zanima za — no, za — prihodnje deželno-zborske volitve in je pripravljen celó kandidirati v kočevsko-ribniškem okraju, ker bi prav rad postal deželni poslanec. Govori se, da se je iz te „politike“

naročil celó na — radikalen slovensk list! Na ta način nekako, misli, da bo šlo, seveda če ne bo — dež!

(Iz vojaških krogov.) Polkovnik Štefan baron Billek-August pl. Anenfels je imenovan poveljnikom domačega pešpolka št. 17. — Dosedanji poveljnik Ferdinand pl. Gariboldi je stopil v pokoj. Njegovo Vel. presv. cesar mu je tem povodom podelil značaj generalnega majorja „ad honores“ in red železne krone III. vrste.

(Škandal v cerkvi.) Pred nekaj dnevi se je v cerkvi Matere Božje na Rožniku med sveto mašo nekaj odlične gospode — domačih in tujcev — katerih imen za danes še ne objavimo — na koru tako škandalozno in nesramno obnašalo, vpilo, ropotalo in smejalo, da je bil mašnik primoran poslati cerkvenika, ki mu je pri maši stregel, od oltarja in strogo zahteval mir. Eden izmed teh odličnjakov je bil med sv. mašo celo pokrit. Razburjenje med verniki je bilo jako veliko.

(Kolera.) V Vidmu na Beneškem konstatovali so nekaj slučajev kolere. Tudi v Gorici bil je jeden slučaj, a le — v govorici. Potniki iz Vidma preiskujejo se strogo zdravniški na goriški postaji. Ko bi se slučajno širila bolezen v Vidmu, ustanove na goriškem kolodvoru opazovalnico, kjer bo vsak potnik 5 dnij pod zdravniškim nadzorstvom. Še-le po petih dneh smeli bodo potniki v mesto, ko bodo prepričani zdravniki o njih zdravju. Previdnosti ni nikdar zadosti!

(Pojasnilo.) Gg. brata Zupan, orglarja i. t. d. v Kamni gorici nam poročilo o novih orgljah na Koroški Beli v št. 194 v toliko pojasnjeta, da je stare, dostale orglje na Koroški Beli izdelal še nju oče Ignacij Zupan, kateri je zdaj že več let v večnosti. Ko so se one orglje delale, sta bila gg. brata Ignacij in Ivan Zupan še otroka, prvi 6 drugi 9 let stara. To pojasnjeta vsled tega, ker še dan danes kako pismo pride pod naslovom Ignacij Zupan, in bi kdo izmed častitih čitateljev utegnil misliti, da sta gg. brata omenjene orgle izdelala.

(Sekcija slovenskega planinskega društva) se je ustanovila dne 20. t. m. v Mozirju.

(Občina Novaštifta pri Gornjemgradu) je volila častnima občanoma velezaslužnega župnika na Ljubnem g. Matijo Strnad-a in pa o. Atan. Krajnik-a, frančiškana v Nazaretu.

(Nova stražnica za užituinskega paznika) postavila se bode ob novi Tržaški cesti.

(Novi tlak ob levi strani Poljanske ceste) so te dni do cela položili. Se bode-li in kedaj položil tudi ob desni strani te ceste, še ni znano, a umestno in potrebno bi to bilo.

(Posvečevanje nedelj in praznikov.) 7. avgusta podpisali so vsi goriški trgovci z železjem skupno izjavo, v kateri se zavezujejo imeti vse nedelje in praznike zatvorjene prodajalnice. Samo g. Papis pridržal si je pravico, imeti odprto prodajalnico ob nedeljah in praznikih pred košnjo radi trgovine s kosami. Da bi jih posnemali drugi trgovci in rokodelci!

(Ogenj v Lokah pri Mozirju.) Posestniku Zagarju je 24. t. m. zgorel skedenj in pristava; le dobro, da pri neznosni vročini ni bilo vetra. Mozirski vatrogasci so prihiteli ravno še k zadnjemu „žegnu“.

(Velikodušen dar.) Prevzvišeni škof Strossmayr je podaril družbi sv. Cirila in Metoda za Istro 1000 gld., a dijaškemu podpornemu društvu „Rado-goj“ v Ljubljani pa 600 gld. Njegovi prelepi pismi, kateri je ob jednom poslal imenovanima društvoma, priobčimo o priliki.

(Dva lopova) priklatala sta se ob belem dnevu 23. t. m. v gostilno Remica-Toniča pod Nazaretom. Ko sta se dobro okrepčala, sta jo popihala; za plačilo je jeden streljal na gostilničarja; k sreči ga ni zadel. Taki tiči se klatijo po svetu, za katere se še tako liberalno skrbi po deželnih „oskrbovalnicah“.

(Vedež.) V Ljubljano je došel pravi vedež in stanuje v hôtelu „pri Maliču“, II nadstropje št. 37. Ta mož, kakor napoveduje v svojih naznanilih, iz potez na obrazu in rokah in s pomočjo matematike pové vsakemu človeku ime in njegov posel, kaj je doživel od rojstva do sedaj, in kaj ga čaka v prihodnosti. Ugane vsakega značaj, lastnosti in strasti, če ima kako znanje, in s kom. Daje vsakemu svête, ugane misli vsakega človeka, in pové, če se mu želje izpolnijo. On daje koristne svête zakonskim, potem trgovcem, kako naj delajo, da bodo imeli srečo. Daje dobre svête tistim, ki iščejo službe, in tistim, ki stavijo v loterijo, in tistim, ki igrajo za

denar. Svoje čudovito znanje si je pridobil v štirih delih sveta. On vabi sedaj vse tiste, ki se želé pripraviti o znanju njegovem, da ne odlašajo ga obiskati, ker kmalu odpotuje odtod. Take prilike pač ne bomo imeli kmalu v Ljubljani. Če mož le polovico toliko vé, kolikor obeta, ne bode nikomur žal, ki ga obišče, vsaj mu velika srečka ali pa vsaj terna ne odide. Nam se pač čudno zdí, da mož, ki vse tako dobro razume, že sam ni davno tako obogatil, da bi lahko mirno živel v kakem lepem kraju, ali da ga kje drugje za dobro plačo niso obdržali, ker bi celó diplomatom lahko mnogo koristil. Pa kaj, če ga ne vodi po svetu le blaga želja, pomagati bednemu človestvu?!

(Novo cerkveno bandero) na Rečici je 20. t. m. blagoslovil nazareški župnik o. Viktor Jeranič. Ljudstvu se delo gospe Hofbauer jako dopada.

(Nasip pri Savinji nad Mozirjem) vrlo napreduje; res bila je živa potreba, omejiti moč vode. Da bi le poklicani možje milostno se ozrli tudi v zadreško dolino, kjer je voda že lepe kosove zemlje odnesla.

(Ptičarji.) V Gorici na trgu sv. Antona prodajejo običajno v dan sv. Jerneja ptiče in sredstva potrebna ptičereji. Tudi letos se je zbralo ptičarjev obilo z mnogimi lahkokrileci. Mesto da bi bili za-nje kaj skupili, konfiskovali so jim 150 ptičev, koristnih in relativno koristnih kmetijstvu. Prve, ker zabranjuje zakon lov na koristne ptiče. Druge, ker ptiče loviti sme se od 1. septembra dalje. Pet ptičarjev naznanili so pristojni oblasti, da jih kaznuje. Konfiskovane jetnike so izpustili v četrtek v mestnem vrtu.

Društva.

(Odbor društva za grajenje uradniških hiš), izvoljen dne 24. t. m. pri osnovnem shodu, sešel se bode danes v prostorih uradničkega konsumnega društva in se konstituiral. Ob jednem pretresal bode od tajnika sestavljena pravila, katera se bodo potem predložila vladi v potrjenje. S tem prične društvo dejansko delovati; po splošnem zanimanju dotičnih krogov je soditi, da se takoj pričetkom prijavi mnogo udov k pristopu. Ker je namen društva, pripraviti uradnikom in njih obiteljem zdrava, primerna in cena stanovanja in jim celó omogočiti sčasoma lastnino malih ličnih poslopij, res izvanredno blag in hvalevreden, želeti je, da društvu pristopijo številni udje, ker le z združenimi močmi se more doseči in uresničiti, kar namerava. Društvo dovoljuje, če sodimo po naslovu, vsprejem le uradnikom, profesorjem, učiteljem in sličnim krogom. torej obrtni in in trgovski stan ne pride v poštev. Ne bilo bi torej odveč, ko bi trgovski in obrtni krogi spoznali važnost takega podjetja in osnovali slično društvo, saj je znana težkoča dobiti obrtniku primerne stanovanja, ali prostorne delavnice, osobito večjih družin se branijo hišni gospodarji. Obrtniki pa bi še lažje dosegli cilj, izvrševal bi namreč vsak v njegovo obrt vstevajoče se delo. Torej pozor, obrtniki ljubljanski, vsak stan si pomaga po zjedinenju k boljši prihodnosti. Ne zaostajajte!

Telegrami.

Dunaj, 29. avgusta. Bakteriologična preiskava je konstatovala azijsko koleru kot vzrok smrti delavca državnega skladišča, umrlega v Franca Jožefa bolnišnici na Dunaju.

Dunaj, 29. avgusta. „Wiener Zeitung“ objavlja, da je učni minister podelil profesorju za veronauk na ljubljanski nižji gimnaziji, veroučiteljsko mesto na višji gimnaziji.

Budimpešta, 28. avgusta. V komitatu Bač-Bodrog jih je 10 zbolelo za koleru, 5 umrlo, v komitatu Szabolez jih je 12 zbo-

lelo in 10 umrlo, v komitatu Ugocsa sta 2 zbolela, jeden pa umrl, v komitatu Bereg jih je 8 zbolelo, 5 umrlo, v zemlinskem komitatu jih je 9 zbolelo in 5 umrlo, v komitatu Kunszolnok jih je 15 zbolelo, 11 umrlo, v mestu Kološu jih je 6 zbolelo, 4 pa umrli.

Koburg, 28. avgusta. Danes je bil slovesen pogreb umrlega nadvojvode. K pogrebu je mej drugim prišel tudi nemški cesar.

Nansy, 29. avgusta. Več italijanskih delavcev v kamenolomih je ostavilo delo, ker so se zbali vsled pretenja Francozov.

Hendaye, 28. avgusta. Včeraj zvečer je bila v St. Sebastianu burna demonstracija. Civilnega guvernerja, ki se je odpravil k Sagasti, so kamenjali. Vojaki so rabili orožje. 4 civilisti so mrtvi in kacih 20 je ranjenih. Poškodovanih je tudi pet policistov in več vojakov. Palačo kraljice-regentinje in Sagastovo stanovanje so vojaki zasedli. Voja ladija se je odposlala v St. Sebastian.

Algues-Mortes, 28. avgusta. V soboto so jih zopet nekaj zaprli. Sedaj je 22 zaprtih. Sodnijska preiskava se hitro nadaljuje.

Washington, 29. avgusta. Zbornica poslancev je vsprejela z 239 proti 110 glasom Wilsonov predlog, s katerim se razveljavi Shermanov zakon. Načrt zakona pride sedaj pred senat.

Umrli so:

26. avgusta. Viljemina Elsner, davkarskega kontrolorja vdova, 78 let, Poljanska cesta 37, ostarelost.

27. avgusta. Ljudevit Rakar, čevljarjev sin, 4 leta, Tržaška cesta 27, skrlatica.

28. avgusta. Leopold Smole, čevljarjev sin, 9 mesecev, Opekarška cesta 9, želodčni in črevesni katar.

V bolnišnici:

26. avgusta. Janez Pipan, gostač, 53 let, pyaemiae. — Jožef Vidmar, gostač, 58 let, pyaemiae chron. — Ivana Prestor, gostačeva hči, 14 let, jetika. — Anton Strukel, gostač, 73 let, ostarelost. — Frančiška Balant, gostija, 47 let, jetika.

27. avgusta. Frančiška Stepic, delavka, 60 let, paralysis cordis.

Tuji.

27. avgusta.

Pri Malicu: dr. Priwoznik, ravnatelj, s soprogo; Avg. Priwoznik s soprogo; Skopil, zasebnik; Stupka; Herling, tr-

govec; Herzog, Theuman, Baruck, potovalci, z Dunaja. — Storele, železniški nadzornik, s soprogo, Knipfer, Peinitz s soprogo, Cora in Ragendorfer iz Trsta. — Wagner, in Waschlich, učiteljica, z Reke. — Kalhofer, in Anthaler, profesor, iz Solnograda. — Bauer, profesor, iz Zagreba. — Deschmayr, knjigovodja iz Pulja. — Stephan, trgovec, iz Lipsije. — dr. Praxmarer iz Kočevja. — Seyringer iz Zadra. — Götz, inženir, iz Ribnice. — pl. Puttick, nadzornik, iz Beljaka. — Urbančič in Altman, zasebnika, iz Polhovca Gradca. — Ogorelec iz Ljubljane. — Zdolšek, župnik, iz St. Jurja.

Pri Slonu: Michl, podpolkovnik, s soprogo; Kwasal, min. uradnik, s soprogo; Spor, poročnik; Scotto; Fellner; Steiner, trgovec, z Dunaja. — Narnovš iz Zagreba. — Horak, trgovec, iz Trsta. — Jelinek iz Brna. — Fischhof iz Barča. — Globočnik iz Kranja. — Schreyer, podpolkovnik, s soprogo, z Reke. — Kandler, oskrbnik, iz Pibra. — Maidič iz Št. Petra. — Piki, oskrbnik, od Križa. — Meneš iz Siska. — Negri z rodbino iz Pulja.

Pri Južnem kolodvoru: Witt, trgovec, in Wahrheit, železniški uradnik, z Dunaja. — Katolnik iz Gradca. — Slawik, gimn. ravnatelj, z rodbino, s Češkega.

Pri avstrijskem caru: Pogačnik, trgovec, iz Cirknice. Ulbing z nečakom iz Kapošvara. — Saurau z Dunaja. — Perko, učitelj, iz Žirov.

Pri bavarskem dvoru: Andr. Hamilkon iz Šotlandije. Anlacher iz Špitala. — Hudobinug s sinom iz Opatije. — Jelenz, trgovec, s soprogo, iz Tržiča.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
28	7. u. zjut.	737.7	13.0	sl. svzh.	oblačno	0.00
	2. u. pop.	737.7	18.6	"	"	
	9. u. zveč.	738.8	14.6	sl. vzh.	"	
Srednja temperatura 15.4°, za 2.1° pod normalom						

Véčjo množino

tirolskega in dolenskega

Švina

le pristno blago, — ponuja po primerno nizki cení v posodah od 20 litrov višej

Jos. Paulin

426 2 v Ljubljani, Marijin trg št. 1.

Duhovnik

se išče, ki bi se hotel nastaniti v Radolci pri Bučki na Dolenskem ter maševati v tamošnjem samostanu. Zagotovljeno mu je stanovanje, prosta hrana ter zmerna denarna nagrada. — Natančnejša pojasnila daje čast. gosp. župnik na Bučki. 422 3—3

ZAHVALA.

Za mnoge, od vseh strani došle dokaze sočutja povodom bolezní in smrti našega nepozabnega soproga, oziroma očeta, deda, brata in tasta gospoda

Ivana Nep. Horaka,

za mnoge dragemu pokojniku od raznih korporacij in posameznikov darovane krasne vence in za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu izrekamo svojo najodkritosrečno zahvalo. Osobito se zahvaljujemo preč. duhovščini in redu usmiljenih sester, c. kr. državnim uradnikom, deželnemu odboru, zastopnikom trgovske in obrtniške zbornice in mestnega občinskega sveta, deželnim in mestnim uradnikom, obrtnemu pomočnemu društvu, obrtnemu društvu za Kranjsko, društvu „Sokol“ in „Slavec“ in „Katoliškemu društvu rokodelskih pomočnikov“ in še posebno zahvalo izrekamo pevcem za prekrasno in ganljivo petje. Vsem skupaj in vsakemu posebej, kdor je ranjkemu izkazal poslednjo čast, bodi še jedenkrat izrečena najprisrečnejša zahvala.

V Ljubljani, dne 28. avgusta 1893.

430 1

Žalujoči ostali.

Koverte s firmo pripravila Katoliška Tiskarna po nizkeji ceni.

Dunajska borza.

Dne 29. avgusta.

Papirna renta 5%, 16% davka	96 gld. 30 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	96 " 15 "
Zlata renta 4%, davka prosta	118 " 30 "
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	96 " 15 "
Akcije avstro-ogorske banke, 600 gld.	978 " — "
Kreditne akcije, 160 gld.	331 " 25 "
London, 10 funtov strl.	126 " 40 "
Napoleonidor (20 fr.)	9 " 98 "
Cesarski cekini	6 " — "
Nemških mark 100	61 " 82 1/2 "

Dne 28. avgusta.

Ogerska zlata renta 4%	115 gld. 95 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	94 " 15 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	146 " 50 "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	161 " 25 "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	191 " 50 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 " 60 "
Zastavna pisma	100 " 60 "
Kreditne srečke, 100 gld.	197 " 40 "
St. Genóis srečke, 40 gld.	67 " 50 "

4% srečke dunajske parobrodne družbe	138 gld. — kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	18 " 50 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " 50 "
Salmove srečke, 40 gld.	66 " — "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	— " — "
Ljubljanske srečke	23 " 75 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	148 " — "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2867 " 50 "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	102 " 50 "
Papirnih rubeljev 100	130 " 30 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri zrebanih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila vseh gospodarskih in finančnih stvaréh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni svätí za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavníc.